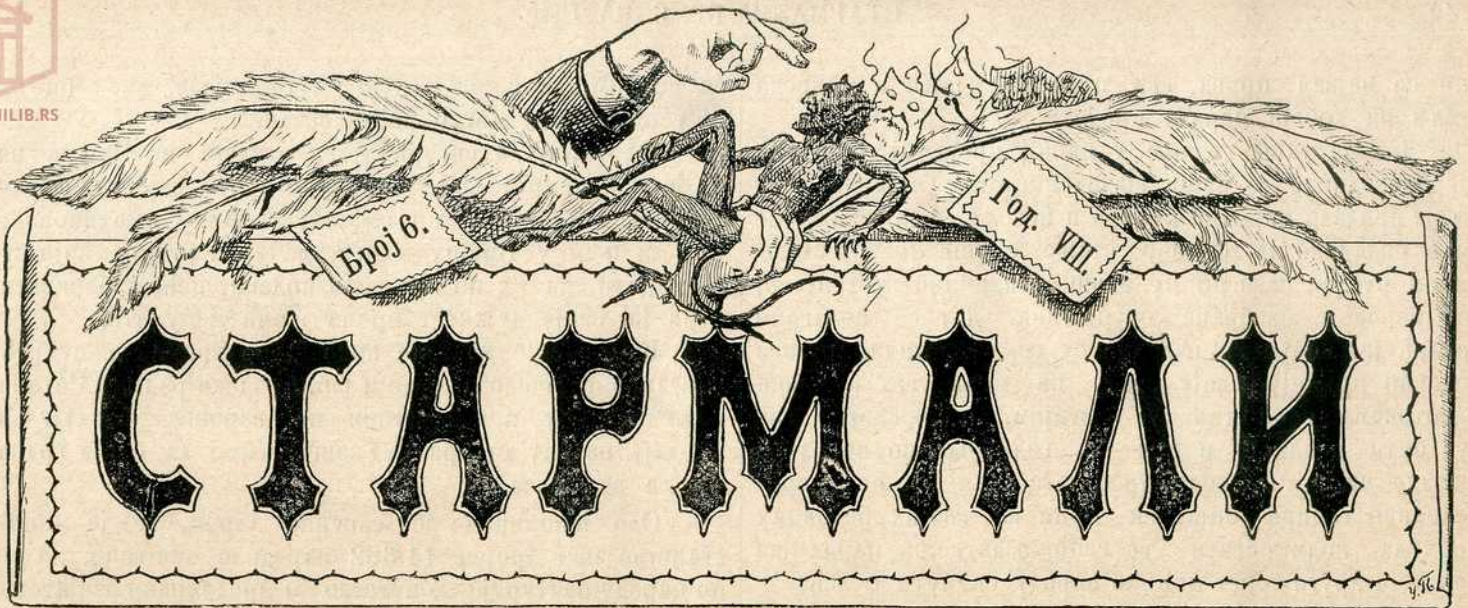

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У Новоме Саду 28. фебруара 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

После читања најновијих подлистака у
„Н. Добу“.

„Лепо име“, Брудеру,
Обрана је света;
Не може га окаљат'
Ни тисућ „памфлета.“

Лепо име — та њему
Никад није зима.
Ма га снегом грували
Тисућ „анонима“.

„Лепо име“ сијаће
Ма и у сред Даља;
Пркосиће свакоме,
Ко би да га каља.

За лепоту свог имена
Нико с' није преп'о,
Осим, осим, ако је
Име talmi-лепо.

Лепо име лепше је
Од сумњивих круна,
Не треба му громовода,
Још мање сапуна.

Лепо име кукати
И варицат' неће;
Не треба му подрум, барут,
Ни у њему свеће.

Лепо име држи се
Свога вишег звања,
Па ни шуга ни куга
На њег' не припања.

Лепо име привлачи
Каткад муње на се;
Али муње застану —
Па му чело красе.

Венац му се оплете —
Не нађе л' га жива:
Гроб се његов засија,
Па обрасцем бива.

Лепо име не може
Ни лудница згасит',
Свака ће га невоља
Још лепше украсит'.

Јест', лепоме имену
Нема другог врага,
Већ — кад само у глџб срве,
Па оде без трага.

Аноним.*)

Шетња по Вршцу.
V.

У нашој црквеној општини дуго је владао неред и ванредно стање. До душе знало се ко плаћа, али није се знало, ко и колико све пије. Народна имовина харчила се немилице, а општина је све у већи дуг падала, те да је тако још дуже трајало, не би ни један черпић на цркви својина црквене општине био, него би све црквено имање презадужено било, да би

*) Нисам за то Аноним, што се бојим Брудера и подрума (та бивао сам ја негда, у добра времена с Брудером више пута у подруму, — на нам ништа није фалило). — Аноними се налазе у „Стармалом“ за то, што је то обичај у васцелој европској литератури, да се у хумористичким листовима ретко ко истиче са својим именом. Таки се листови пишу већим делом за садање време, а дешава се, да се каткад што и на брзу руку мора написати, а од тога ретко ко тражи славе, па се за то људи ретко и потписују.

нам се најзад црква, сва црквена здања и црквена земља на добом морала продати.

Док је такво стање у нашој црквеној општини владало, донде се наши свештеници нису тужили, него им је пријала народна кубура и невоља. Али од године дана овладало је редовно стање, с општинском имавином рукује савесно не више владицино заступство, већ народом изабрана скупштина. Дуг се полагао исплаћује, ненужни издатци су се уништили, попови редовно примају своју плату, па ипак увек има још и готовине у општинској благајни, те ће скорим сав дуг бити исплаћен и још ће годишње по неколико хиљада чиста прихода преостати, пак ће онда кроз неколико година општина моћи из својих редовних прихода подмиривати све своје издатке, а парохијал или који други терет моћиће народу скинути с леђа.

У том погледу наша је црквена општина већ отпочела своје благодетно делање. Тако је ове године решила, да се новорођена деца не смеју више „ферштајеровати,“ т. ј. да се више за знамење не плаћа 50 нов. као до сада, него то мора свештеник бесплатно вршити. Поповима је то врло криво, али народу је право, а познато је, да се читавом свету не могу умесити колачи.

Него и владин двор не спава; и двор се замерио поповима, учинивши нешто, што нигде у Српству нема. Владика је даровао вршачком ђакону црвен појас, па сад, пошто још отпре има права, да носи браду, не разликује се нимало од осталих пароха. Вакона дакле са брадом и црвеним појасом уједно може човек само у Вршцу видети и нигде више. Кад су остали попови видели ђакона са црвеним појасом, чујем, да су се договорили, да се на свог преосвећеног владика обрате

са молбом, да њима дарује жуте појасе, како би их свет од ђакона могао разликовати.

Од тог чуда сигурно је и отишао из Вршца на своје ново опредељење титуларни прота и администратор белоцркванског протопопијата Ал. Стојадиновић. Сад за њим у Вршцу многи плачу, т. ј. они, који су се надали, да их он при свом поласку неће заборавити и да ће своју дужност према њима испунити.

Код нас је настало врло лепо време, те су већ у велико отпочеле пољске и виноградске радње. Ратари раде по пољу, а ексекutori по вароши „фендују“ и продају народу ствари буд зашто, само да би се грдна пореза намирила.

Ово лепо време је сигурно узрок, те је министарство под бројем 44.382 наредило општини, да се по народу растурује „Упутство“ о предохрану азијатске колере. Наопако, ако нам још и азијатска колера дође у посету! Ми не можемо ни наше домаће колере да се опростимо, а ако нам још и азијатска куцне на врата и у госте дође, онда ћемо се заиста уверити, да је потпуно истинита она латинска изрека, која у српском преводу гласи: Ван Угарске нема живота, а ако га и има, није такав!“

Министар се Тиса јако љути, што му приликом његове десетогодишњице и вршачка политичка општина није послала депутацију. Вели, бар би био те ретке среће, као и његов пријатељ Александар Николић, нови вршачки и панчевачки велики жупан, те би се сит науживао дивних говора и још дивнијих говорника. Овако пак ускратила му је вршачка политичка општина ту радост, што јој он никад неће моћи опростити.

Због тога многи владини пријатељи очајавају, јер услед тога неће добити давно жељене ордене, па уви-

ПОДЛИСТАК

Дебели Јанко.

(По народној приповетци.)

од М. Ј.

(Свршетак.)

Већ га поче морит' к'о суморност нека,
Када зачу лупу неку из далека.
Мислио је Јанко: „шта ће то да значи?
Мени се бар чини, да кују ковачи.
„Но, то је баш чудо!“ — главом клима, клима, —
„Зар на овом свету и ковача има?“
Упути се сада према луци право,
Ма да неје ову пустињу познав'о.
Ал' прво се старац одморио мало,
А после се опет путовати дало.
И ако се неје журио баш здраво,
Дошао је ипак, куд' је намерава'о
Погодио збиља, — били су ковачи,
Све један од другог и већи и јачи.
Чудио се Јанко, јер још никад прије
За такове људе ни чуо ништа није.
Бројао их онда, двадесет их има,
Ал' је Ђура глава над овима свима.
То ти је тек људа, да ти око види.

Не верујем, да се и три Марка стиди
Кад' га Ђура спази: „нек' га врази носе,
Нит' има бркова ни браде, ни косе!“
Међу тим је веће и он к њима преш'о,
У њихово друштво и он се помеш'о.
Па издиже с' торбом своју руку десну,
Па ју кол'ко мога о наковањ тресну.
Није торба била ни мало крвава,
Ал' сумњам, да коме оста цела глава.
Тад' ће Јанко рећи. „је ли Ђуро, брате,
Шта ћеш искат', да ми торбу умекшате?
Седам дана кујте и дању и ноћу,
Стињите је макар, ја то баш и хоћу!“
„Нећеш платит' ништа“ — рече Ђура њему —
„Али седам дана, чему, старче, чему?
Нек' је туч ил' гвожђе, ил' шта хоћеш мети,
Па ће момци моји с' чекићи разнети!
Та за седам дана па већ шта је, да је,
Ни наковњу места да се не познаје!“
„Добро — рече Јанко — треба, да се проба,
Ал' да неће можда требати и моба?“
Расрди се Пера, када зачу ово,
Зграби торбу, па је дуго по њој ков'о.
Најпосле се веће луда посла ману,
Бацио је чекић у буџак на страну.
Прихватише таки некол'ко момака,

бају сад, да су залуд митили бираче и трошили пиће, кортешујући тим уставним средствима за владиног кандидата. Но ипак за то нису још сву наду изгубили, јер држе, да ће их Тиса и Герман потребовати, ако буде дошло до избора за наш народно-црквени сабор. Онда се надају, да ће себи „осветлати“ образ и у потпуној мери заслужити ордене — ако им пре тога народ не подари заслужење ордене — пакрачке декрете, те их онда ни Тиса неће више гледати.

Што је ко заслужио, треба и да добије.

Вл.

У Ш Т И П Ц И.

„Друштво за чување немачких интереса у иноземству“ решило је, да на простору између Саве и Јадраанског мора створи нову Немачку. У Црној Гори, на Грахову, у Дугином кланцу, и по многим другим местима чујемо да се склопила друштва за дочек тих гостију. Неће пут баш посипати цвећем, али ће по српском начину метати из пушака. — Изволте!

* * *

Досадањи српски патријарси нису били ни мало апостолски расположени. Они су од даљског спахилука узимали аренде 7 фор по јутру, а Његова Наименованост пун хришћанске добродетељи, подигао је ту своту до апостолског броја т. ј. до 12 фор.

* * *

Народ са даљског спахилука почиње у својој муци да се раселава и пита: Да сиђе нешто Христос и опет на земљу: Коли би га данас распео?!

Ковали су тако баш до мркла мрака.
Ковали су они, али све бадава,
Кад' се торба неће ништа да стипава.
Двадесет момака латеше се сада
Тога чудног' посла, тога чудног' рада.
Чекићи им били грдни, моја бого,
А сваки је тук'о, што је већма мог'о.
Један чекић дигне а други га спусти,
И жуч им већ сваком стојала на усти.
Никад неје брате ни један ода'н'о,
Седам дана то се кује непрестано.
И ништа се јоште неје познат' дало,
Једва седмог' дана попустила мало
Тад' ће Ђура рећи: „буди бог са нама,
Ваш к'о да су у њој све ђаволи сами!
Нећу више коват', то је мука права,
Доста је већ било рада забадава!“
А све ово Јанко и слуша и гледа,
Ал' не хте о то би, да им приповеда.
Он је знао, да с' не мож' дохакати њима,
Па захвали Ђури и другима свима.
П' онда ј' иш'о даље деда Јанко стари
Дошао је тако до неке мочари.
Ето њему згоде, као да је наручи,
Ту ће он да враге из торбе изручи.
Одрешо торбу дугачку од хвата,

* * *
Данас нам је тек јасно, зашто нас римски папа Лав XIII. позива да у католичкој цркви, у Велеграду, прославимо православног свеца, апостола Методија. — Зато, што зна да апостол Метод није био наименован и да глава наше цркве према томе и не помишља на ту прославу.

* * *

Велеградски фратри мисле: Срби ће доћи пре и у Велеград, но што ће се одрећи хиљадугодишње прославе апостола Методија. А Срби опет веле: Пре ћемо ми прославити апостола Метода и без Његове Наименованости, но што ћемо отићи у католике.

* * *

Назарени из Шајкашке моле се вршачком владици, да им пошље Радића, са налогом, да држи приличке „грдње“ против назарена. А моле се и Радићу, да не заборави са собом повести орловатског пона Цијука. На тај начин мисле, да би се најбоље раширило Назаренство.

* * *

Читамо у листу „Косову“, да се у околини приштинској родили једном Србину тројци. Једно је дете умрло, ал двоје новорођених остало је у животу. Г. Ђурковић се чуди од куд то, кад у његовој књизи пише да тамо нема Срба. Сад ћемо подићи тужбу против горње породице, што се испред њега сакрила, а он је баш савесно бројао.

* * *

Кад је Никола Христић чуо, да је краљ Милан помиловао 665 осуђеника због црноречке буне, одлауло му је. Јер ако дође други суд, па пропаће пра-

Па тек онда с' њима: халов у сред блата!
Ваљају с' по блату, бого моја мила,
Јер несу им ребра баш читава била.
А Јанко се само по колелу тук'о,
И мал' му од смеха трбух није пук'о.
Па се онда опет свога пута лати, —
Доспео је до раја — куц'о је на врати.
Тад' ће свети Петар: „ко то тако лупа?“
„Та знаш, Петре, ја сам“. . . „то је твоја љупа?“
Зар ти не знаш лакше? како сам се преп'о!
Зар ти не знаш куцат' ко и други — лепо?
Што си дош'о амо? да се ту окрећеш?
Кад' сам једном рек'о, онда ући нећеш!
Да ти ниси грешан волели би и ми,
Али ко ће таког грешника да прими?
Одлази у пак'о за раније — боље
Тамо ће те примит' и то драге воље.
Што ту губиш време, кад ти неје требе?
Спремљено је тамо већ место за тебе.
Што си грешан, грешан, ал' бар да си мало,
Онда би се нешто и чинити дало.
Кад' би знао греха кол'ко имаш само,
Знао би онда зашт' се не примаш овамо.
Четир књиге греха од кад' си на свету,
А поч'о сам веће писати и пету.
Да то неје тако, што би те одбиј'о?“

вог кривца тој буни, може се падати, да ће краљ и њега помиловати.

У „Вражјем Добу“ пише један дописник, да се испред Шијачке јавља своме пријатељу — уреднику „Вражјег доба.“ То је лепо, што се пријатељ сећа пријатеља, али коме су Шијаџи пријатељи, томе не могу бити и Срби.

„Турски Марод“ тврди, да је наименовани патријарх врло штедљив човек. Да је то истина, види се и отуда, што се у манастиру Крушедолу могло и за 1000 фор. потрошити рена, а потрошило се само за три стотине!

Јован Бурназ одговара у „Вражјем Добу“, да није крив, што је пропао легат Панте Јовановића, па том приликом цитира многе латинске изреке, али на једну је са свим заборавио, те с тога му је морамо овде навести: Si tacuisses, Јово, philosophus mansives!

Вл.

Ђира. „Наше Доба“ препире се са сомборским листом „Вацска“ али врло благо и питомо, да се при крају помињу и речи „поштеда“, „љубав“, уздапица“ и „што-вање.“

Спира. Е па са маџарским листом тако и треба. Али чекај само, док „Наше Доба“, као што се спрема, почне критиковати „Невен“ и „Стармали“ —

ту ће господин уредник мало друкче бомбардирати, — јер ће се типати српских листова.

Ђира. Манимо то, то је његова ствар. Него има у поменутој препирци нешто, према чему не смемо бити равнодушни.

Спира. А шта је то?

Ђира. Ту се вели, да Српска Матица само за то не бира више уредника „Н. Д.“ себи за председника, што се не слаже са његовом политиком.

Спира. Па коме он то говори

Ђира. Србима за цело не, јер Срби знају да није тако. Он то говори маџарском листу, како ће лакше и Тиса дознати. А кад се на коју Матицу повиче да тера политику, — онда се у Угарској не тражи много сведока.

Спира. Уф, денунцијацио! Сад видим да је заиста дошло твоје доба.

Ђира. Ја би се тако радовао најновијој амнестији у Србији, ма да је крња, врло крња —

Спира. Али?

Ђира. Све ми се смути кад помислим, да у Србији још жари и пали така влада, која лакше прашта побуну, него што прашта „грех“, што је овај или онај био члан одбора радикалног.

Шта коме треба дати.

Људма чврстим, щудма тврдим
Поверимо тврдиње.

А шта ћемо меким дати?

— Њима ваљда мекинје.

Ацко.

(А не зна, да ј' Јанко већ у паклу био.)
Мисли Јанко: „једном превари ме Перо,
Али нећеш више, к'о што си већ смер'о,
Нећеш видет' Јанка, да се тамо крене,
Знам ја, како ј' тамо спремљено за мене.
Једанпут сам био, брада, брци де су?
И горе бих страд'о, да ђаволи несу.“
П' онда рече гласно: „молим те ко брата,
Ја ћу стојат' макар ту само код врата.
Ал' ће ови други страшно и да знају,
Да с' дебели Јанко налази у рају!“
Неје Петар слуш'о, шта то Јанко звонца;
Јер је знао да не би дочекао конца.
Већ је ћут'о само, а он нек валата,
Можда ће га тако пре скинути с врата.
Брбљао је Јанко, уморио с' скоро,
Најпосле је веће и ућута' мор'о.
Па је сео доле — одмар'о се тако,
Међу тим се нешто замислио јако.
Макар да се зад'о у мис'о високу,
Не утече нешто његовому оку.
Јер када је Јанко заћут'о онако,
Мислио је Петар: куд се деп'о Јанко?
Па је врата мало од раја отшкрив'о,
Ал' што виде Јанка, није се ни брин'о
Већ видео торбу, па за то му мука,

Бар да му је сада ол куд дужа рука.
Зграбио би торбу па у рај загреби,
Ал' онда је Јанко више видео не би.
Бар да мало заспи, ил' да куда оде,
Па од тога Петру никад боље згоде.
Све то Јанко види, кол'ко му ј' у снаги,
Ал' се само невешт чинио, бајаги.
Кад то Јанко виде, сегио се збиља
Куд то Петар оком непрестано циља.
Док је Јанко даље тако рећи снив'о,
Петар је међу тим опет изирир'о.
Наједанпут Јанко нечега се сети —
Та му мис'о вреди стотину памети.
Обесио торбу, весео у лицу,
Баш на рајска врата, баш о кључоницу.
„Кад ти Петар лепо у рај ући не да,
Хајд' у торбу, Јанко, — господ заповеда!“
И тек што те речи оштро изговори
А он ти се сам у својој торби створи.

После једног часа, као да дуну ветар,
Отшкринуше с' двери и провири Петар.
Не опази Јанка, „отиш'о је!“ вели —
Тад опази торбу, коју давно жели.
Унесе је у рај, п' онда рече вес'о:
„Једва сам се једном и њега отрес'о.“

Шетња по Сијону.

обидите моје Сионъ.

Као добар Хришћанин требао би да послушам ове речи свет. писма и Сијон да обиђем. Али то ћу учинити други пут, (кад се још једаред на овај свет родим) — а сада ди сам ту сам.

Молим да ми опросте поштовани читаоци, ако се где спотакнем у овој шетњи; први ми је пут, па можда нећу погодити тротоаром, јер ћу с вечери поћи. Но што ја говорим! као да се мислим шетати по каквој селендри, а не по резиденцији наше ајао-тономије.

Кад се већ прилично смркло (а код нас се много раније смркава него ма у ком другом месту), пођем из свога стапа — из горњег краја. Ударио сам и неотице левом страном; ноге, односно ципеле непрестано су ми се извртале, — баш онако, као што се у Б. Пешти изврћу жеље и тежње, осећаји и одношаји нашег народа.

Кад се вратим ударићу другом страном, помислио сам у себи и неколико часова провео сам у нашој главној кафани, која нашим друштвеним потребама пуно одговара, јер се у њој од памтивека ништа ни за длаку није променило. Враћајући се кући ударим другом страном. Као да су друмови наши за нечим жалили, тако беше цела варош завијена у неки црни вео. Нигде ни фењерца, ни какве друге светлости. Али не наједаред као да блиснуше сто муња пред мојим очима. Кад сам се освестио, видео сам да лежим на расутом камењу, које чека XX. век, да га онда за калдрмисање употребе.

Где, ја сам исмевам своју шетњу по Сијону, — а овамо пред двором красно шеталиште. Ту се тако лепо може човек шетати (наравно ако није ђак), да

А Јанко из торбе подигао грају:

„Хвала богу, хвала, — ево ме у рају!

Па и теби Петре — хвала ти на томе,

Лепо си ме ув'о на рамену своме!“

Изиш'о из торбе, па се шета свуда,

А свети се Петар камени од чуда.

Оде богу, да га он умудри словом,

Шта сад да се ради са налепом овом.

А бог вели: „Петре, рајски придвернице,

Ја сам једном рек'о моја с' не пориче:

Ко једанпут крочи преко рајског прага,

Тај остаје овде, нико не изгна га!“

Тако Јанко дође и оста у рају,

У вечном животу, у вечном сјају,

Где се прима само праведничко стадо —

Ко би се том над'о, — ко би се том над'о.

Од тог доба Петар мало боље пази

Да му недостојник прага не прегази.

Што вам певах, то је било по чувењу,

Читаоци драги, хвала на стрпењу!

му се кожа, од које му је ђон образован, дуго не подере. А сиротиња, која се дању од зидања уморила, у вече се склони у крај, па — рче у сва звона.

Шетајући једном по Сијону, учини ми се као да сам већ заиста у Риму. — По сред Карловаца иду мачкаре: „швапских девет Југовића.“ Светине се скупило — да ми опрости Њ. Наименованост, — баш као о његовој иншталацији. Једни се крсте десном а други левом руком. Међер су наши суграђани, иноверци, велики волшебници; они умеју да нам оживе и девет Југовића, — а тиме се и Њ. Н. гледајући делектира. Ми би их молили да нам други пут на-караде и Вука Бранковића (али то се можда не би на вишем месту тако благохотно примило).

Али баш кад споменух Рим, морам казати, да ми Сијон изгледа као прави Рим. Не мислим данашњи Рим, у коме је столица Папина, него стари Рим, по коме су некада, као и овде ноћу ишле неке особе са ликторима, које замахују дре(зма)новачама.

Збиља! Ви знате да је камење за Бранкову могилу већ ту — и тутило. Кад камење буде сасвим полупано, а остаци се одроне са подлокане обале у мутно Дунаво, онда ће и Србин, са мутним челом запевати о себи: „Нешто хтео, нешто започео, час не мара њега је помео.“ — ја.

П у с л и ц е.

△ Многи питају како ће бити име новом српском листу на акције. Ја би вам могао казати како ће бити детету име, ако ми кажете, ко ће му управо кумовати, Тиса или Авђелић.

* * * Ако није гост б е с а н, није кућа т е с н а. — (Што се тиче Босне, ми знамо да она није т е с н а, — па нашто онда спремање у Стару Србију!)

— Прошле недеље вртила се судбина европске равнотеже између Емира и Херата. Али има они и други земљишта, где ће се вртити, — док се не изврне.

× За поп Николу кажу да не зна грчки, — не зна шта је „киријелејсон,“ — не зна шта „доксаци кирије“, и т. д. само зна шта је „сиккирије“ (то су га научили у намастиру).

□ Кажу да се у карловачкој богословији готово ништа не учи, — и тако богослови не морају поћи са књигама да лупају своје главе (— за то лупају туђе прозоре).

† Наш јединац имао је скорице лепу мисију: да обрати Назарене у крило матери цркви. Није успео, — јер место да употреби 15 фуната мозга, он је употребио 15 центи грдња.

Бука: Јеси ли чуо да је избор сентандрејског посланика Крауса потврдио суд.

Шука: Није могуће. Та доказало се, да се по оном срезу уред дана добовало: ко гласа за Крауса добиће 10 фор.

Бука: Па опет су га потврдили.

Шука: А зашто?

Бука: Зато, што веле није ни онај бољи, који тужи.

Шука: А звао ли ти, да се мени такав суд допада. Мало их је чисти, па неће бар нико смети тужити.

Бука: На тај начин нам не треба ни суд.

Шука: Ха, то је видиш оно, што сам хтео да кажем. **Ј.**

Зар није тако?

Ко природу простудира
И законе вечне њене,
Тај, кад види арсенале,
Мора кашто да с' осмене.

Осмене се, јера лако
Дође до тог умовања:
И без топа и без пушке
Може доћи до пуцања.

Шта је пута обруч пук'о,
Кад га качар здраво стег'о,
Качара је тако звизн'о
Да је таки збуњен лег'о.

Топ и пушка јесу снага,
(Неки мисле свемогућа)
Ал добро је заирати —
И од стеге и обруча.

Један Европљанин.

Незахвалност докторска.

„Али су ти доктори незахвални“ рече ономад поп Н. — ја сам моме доктору најмање десет пута најодабранијим речима захвалио, што ме је од врућице излечио. Па мислите ли да му је то доста?! — Боже сачувај, моју благодарност неће ни да чује, него све помиње неких 10 фор.

Ђ,

Сретно је прошло.

Гавра и Лаза увредили један другога.

Хтели су да се позову на двобој. Али то нису учинили, јер се Гавра бојао пиштоља, а Лаза се опет бојао полиције.

Но, па ако се баш и нису дујелирали, али двобој је ипак био. **Ђ.**

Кратак допис из Фаркаждина.

Д. Да код нас у Фаркаждину многи Срби прелазе у назаренски закон, о томе вам нећу писати, јер то сте јамачно већ чули — дакле то је чудено.

Али, да је наш попа добио црвен појас, то још нисте чули, — дакле то је нечудено.

Ајдемо даље! Јест', али ја не могу ићи даље (кад ми не дају пасош). Зато ћу остати овде — и при овој теми.

Што се тиче ове теме, морам вам казати да ја нисам дописник од завата; имам неколико ланаца земље од које живим, — дакле нисам спао ни на какве теме.

Но кад се сетим овога црвеног појаса, онда ми се чини, да је неко други, богатији од мене, морао пасти на теме.

Ако је истина да у свакоме допису мора бити бар мрвице васпитања, онда ја вас питам — шта мислите?:

Је ли наш попа добио црвен појас за то, што му парохијани иду у назарене? — Или парохијани иду у назарене за то, што се таким поповима дају црвени појаси?

У прочем, ако ко није задовољан са мојим кратким дописом, нека се претплати на „Турски Марод“ или на „Наше Доба“, тамо ће наћи много дужих дописа (о свему и свачему, — само не о јадима народа нашег).

Није чудо.

Неки дечко шетао се са матером својом, те ће јој рећи: „Гле, мама, како је месец блед.“ Па то није никакво чудо, драго дете; јер колко ноћи неотспава, чудо како и не позелени.

Хоће доктора да казни.

— Докторе, ја сам ужасно болесна.

Та ваља да није баш тако?!

Знаете Ви шта, докторе, ви заслужујете, да ту пред вашим носом умрем.

Пакостан одговор.

„Великашима, богаташима, научењацима сваке врсте после смрти подижу споменике, а ваљаном доктору нико“ — тако се тужио један доктор; на то ће му неко рећи: Докторе, а да шта су крстови и споменици толики по гробљу.

Ту не помаже медицина.

Пацијент. Колико пута морам пити ову медицину?

Апотекар. Трипут на дан после јела.

Пацијент. Јест господине, али ја једем само један пут у два дана.

У т е х а.

Госп. Ви лудаче, што сте ми здрав зуб извадили? Бербер. Будите задовољни, што сам га извадио пре него што се покварио.

ЊИ.

Одговори Уредништва.

Шерлији. Јавите нам се опет кад из ваших крајева; а кад се нагомила градива, употребимо наједаред. Нека не мисли протос. Дијонисије, да о њему нико не води рачуна.

Т. Бр. Ала умете да пишете хумореске, баш са свим као Сафир. Само што Сафир није издавао ништа туђе а под својим именом, — и знао је мало боље немачки језик, него што ви знате „србски“, и после тачке имао је обичај да пише велика слова.

„Копање блага“. Почеће се у 7. броју.

„Д— у Сомбор. Сами нећемо да ударимо у ту жицу. Али ако ви напишете о томе што, па буде добро написано, нећемо бити таки тирани да одбијемо! Но можда би боље било, да се и ви мало стрпите.

„Медени колачи“. Почетак је добар; средина је уморна; а свршетак је сушта. Али од самога почетка могло би бити нешто цело, кад би се заокружило.

Ђ. Ј. у П. Саставци су вам врло, врло слаби.

„Прометеј“. На више места рекли би смо да ичате извесну тенденцију, али та тек једва провирује. — Морало би се цело боље и мајсторскије изградити, а оне многе излишне песме изоставити.

Новије књиге и листови

које уредништво добија на приказ.

Из живота светих угодница божијих. Свеска I. у Н. Саду. 1885. Штамарија А. Пајевића. Цена 60 новч.

Пловиград. Прича Жил Верна. Прево Бранко Мушички. У Н. Саду 1885. Издање и штампа А. Пајевића; Цена 60 новч.

Пчела. Илустров. орган за српске пчеларе, излази месечно једанпут у Београду. (Год. III.) Уређује Драг. Босниковић. Цена годишње 3 фор. или 6 динара.

Smilje. Zabavno-poučni list sa slikama za Mladež. Izdaje pedagog. — književni sbor. (Год. XIII.) Уређује Томислав Ивканец. Штамарија Драг. Албрехта у Загребу. (Цена — ?)

Vič. List za šalu i satiru. Излази у Загребу трипут месечно. Уредник Вишемир Зима. Цена на годину 4. фор. —

Горски Вијенац. Историјски догађај при свршетку XVII. вијека. Сачинио Петар Петровић Његуш. Издање српске књижаре браће М. Поповића У Н. Саду 1885. Цена је 50 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Поштованој публици јављам, да сам *превео* и наумио издати први део

ГЕТЕОВОГ „ФАУСТА“

и позивам је учтиво, да се претплати.

Тај је први део дело за себе и сматра се као права трагедија под тим насловом.

О вредности тога најзначајнијег дела великог немачког песника ваљда неће бити од потребе да се троше многе речи; доста то, да сами Немци при свакој збирци својих класика Гетеовог „Фауста“ на прво место међу и да је дело преведено можда већ на све културне језике, и то по више пута.

Неколико одломака из мог превода саопштио сам за последње две године у „Јавору“, „Застави“, „Позоришту“ и „Предници“. По тим одломцима, које сам међу тим још поправио, моћи ће судити сваки и о целом преводу.

Не треба ваљда да додајем, да сам преводио с највећом савесношћу и да сам уложио сав свој труд око таквог дела: пажећи не само на смисао него и на стопе и на слик. Да је то био посао тежак и мучан вероваће ми радо сваки.

Превод сам читао некима, који знају немачку и српску књижевност и језик, и радо сам присвојио њихове примедбе на овај и онај недостатак.

До публике је стало, ако хоћемо и ми да имамо ту велику трагедију Гетеову у српском преводу.

Молим дакле све пријатеље српске књиге, да ми при купљењу претплатника буду на руци; радо ћу им дати десету књигу за труд или новац за њу.

Књига ће изнети до 12 штампаних табака а можда и више, а биће израђена тако, као што и приличи таквом делу.

Цена је у претплати 80 нов. или 2 динара, доцније ће бити скупља, дућанска цена. Рок претплати траје до Ђурђева дана.

Новци се шаљу поштанском упутницом *штампарији А. Пајевића у Нови Сад*, где ће се књига и штампати. Претплату из Србије прима *књижара Велимира Валовића у Београду*.

У једно молим сва славна уредништва српских и хрватских листова, да прештампају овај књижевни оглас. У Новом Саду 23. фебруара 1885.

Милан Савић.

СРБИНОВИ ЗАПИСНИЦИ

записује *Србин-Милош Грабовачки*

Излази месечно једанпут. — Претплата на целу годину 60 новчића. Поједини бројеви стају 5 новчића или 10 пара, на сто примерака 40% рабата.

7-ми број друго издање (прво са слогом конфисковано) изишао је из штампе са овом садржином: Поздрав 1885-гој години! — „Застави“! — „Србобраду“! — „Српском Листу“! — Србинов поглед по свету: Стара (права) Србија. — Пад Картума. — Финска. — Францеска. — Немачка — Брука „нотабилитетска“ у Будим-пешти (цела песма са слогом однета) — Најновија брука из Фенека. — Вампири у „Нашем Добу“ — (цела песма са слогом однета) — Србиново књижевно решето.

Претплата се прима од сваког броја. — Ко скупи пет претплатника, добија један примерак листа или вредност у новцу. — Претплата се шаље с поштанском упутницом у Земун.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

ПРОДАЈЕ СА СВОГА СТОВАРИШТА

ШКОЛСКЕ ТИСКАРИЈЕ

израђене према наредбама вис. школског савета.

1. Главни школски записник у тврдом пове-
зу за 480 ученика — — — — ф. 3.20
То исто за 960 ученика — — — — ф. 5.50
” ” ” 1920 ” — — — — ф. 9.—
2. Школски дневник, 24 табака — — — — ф.—.90
” ” ” 1 табак — — — — ф.—.05
3. Белешке при држаном школ. испиту, табак ф.—.03
4. Школске сведоцбе на финој хартији — ф.—.02
5. Изкази о стању школа :
 - I. Број домова, душа и т. д. табак — ф.—.03
 - II. Школске куће, намештаји итд. ” — ф.—.03
 - III. Учитељи, катихете, управит. ” — ф.—.03
 - IV. О успеху у школи ” — ф.—.03
 - V. Школ. имање, прихода и расхода табак ф.—.03
 - VI О радњи учит. и надзорника ” ф.—.03

ДВЕ НОВЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СУ САД БАШ ИЗАШЛЕ.

I.

ЧИТАНКА

ЗА ПРВИ И ДРУГИ РАЗРЕД

НИЖИХ ЗАНАТЛИЈСКИХ ШКОЛА.

Мађарски написали :

Др. Геза Емерици

Мавро Гелери

управитељ занатлијских школа.

бележник зем. занат. задруге.

и

Јосиф Петерфи-Јагочки

министарски надзорник занат. школа.

За употребу српских ученика занатлијских школа

ПРИРЕДИО

Стеван В. Поповић

епарх. школ. референт.

Књига је тврдо укоричена и броји 300 страна.
Цена јој је 90 новч.

II.

ПЛОВИГРАД

ПРИЧА

ЖИЛ-ВЕРНОВА

ПРЕВЕО

Бранко Мушицки.

Књига је изнела 12 штампани табака на
8-ни, и цена јој је само 60 новч.

На обе књиге нека се наручбине упућују
Штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Молимо оне наше старе предплатнике,
који су престали даље држати лист, и примили
су 1, 2 и 3-ћи број, да нам ове бројеве натраг
врате, јер нам исти требају за наше нове пред-
платнике. **Администрација „Стармалог“.**

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885.

СА НАЈОДАБРАНИЈОМ САДРЖИНОМ И 25 ВЕШТАЧКИ ИЗРАЂЕНИХ СЛИКА

ГОДИНА ЈЕДАНАЕСТА

Цена 50 новч или 1 динар

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац,
добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упу-
ћивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

ПОШТОВАНИМ ДОМАЋИЦАМА

У интересу је сваке домаћице без сумње,
да може у свако доба зготовити добру каву, а
то се зацело најбоље даје постићи мешањем
Чинкел-ове црвеног крста каве, која је као што
сви признају најваљанији и најкуснији фабрикат.

За то не треба ни једна домаћица да про-
пусти, а да не набави за своју кућу :

ЧИНКЕЛОВУ ЦРВЕНОГ КРСТА КАВУ.

Чинкел-ова црвеног крста кава може се
добити у свакој већој специјалној трговини у
округлим пакетима од круте хартије.

Онда је само права, ако има на њојзи за-
штитна белешка црвеног крста.

С поштовањем

Авг. Чинкел-ови синови

13—15

Aug. Tschinkel Söhne.

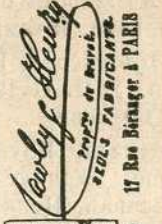
НАЈВОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЛЕ HOUBLON

JE L'APPRENDI

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од SAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете
” прави, ако је на сваком листу отисак
” Le Houblon и ако ваки картон
” има марку штитицу и сигнатуру.

500 FEUILLES
FORMA FRANCAIS
SAWLEY & HENRY
PARIS

SAWLEY & HENRY
PARIS

LE HOUBLON
Fac-Similé de l'Etiquette
17 Rue Béranger à PARIS